

SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PTNT BÌNH THUẬN
CHI CỤC THỦY LỢI

THAM LUẬN
Đánh giá tổng kết Dự án Hợp tác Kỹ thuật phát triển
nông nghiệp vùng tưới Phan Rí - Phan Thiết

Ngày 30 tháng 10 năm 2015

Trình bày: Phạm Văn Tuyền
Phó chi cục Thủy lợi Bình Thuận

Tháng 10/2015

TỔNG QUAN VỀ DỰ ÁN

Năm 2006, Chính phủ Việt Nam đã thực hiện Dự án Thủy lợi Phan Rí – Phan Thiết (sau đây gọi tắt là “PRPTIP”) tại huyện Bắc Bình, tỉnh Bình Thuận sử dụng vốn vay ODA của Nhật Bản cho việc xây dựng hệ thống tưới tiêu phục vụ cho 15,700 ha đất (trong đó 10,500 ha là khu vực mới được tưới). Gồm:

- + Công trình đầu mối Sông Lũy và kênh chính,
- + Sửa chữa đập Đồng Mới,
- + Phát triển đất canh tác, xây dựng công trình công cộng và hạ tầng cơ sở xã hội cho các khu tái định cư và các dịch vụ tư vấn.

TỔNG QUAN VỀ DỰ ÁN

Cùng với Dự án tưới Phan Rí-Phan Thiết, Chính phủ Việt Nam đã yêu cầu phía JICA thực hiện Dự án Hợp tác Kỹ thuật phát triển nông nghiệp Vùng tưới Phan Rí – Phan Thiết (gọi tắt là TC-PRPT) bằng nguồn vốn ODA không hoàn lại.

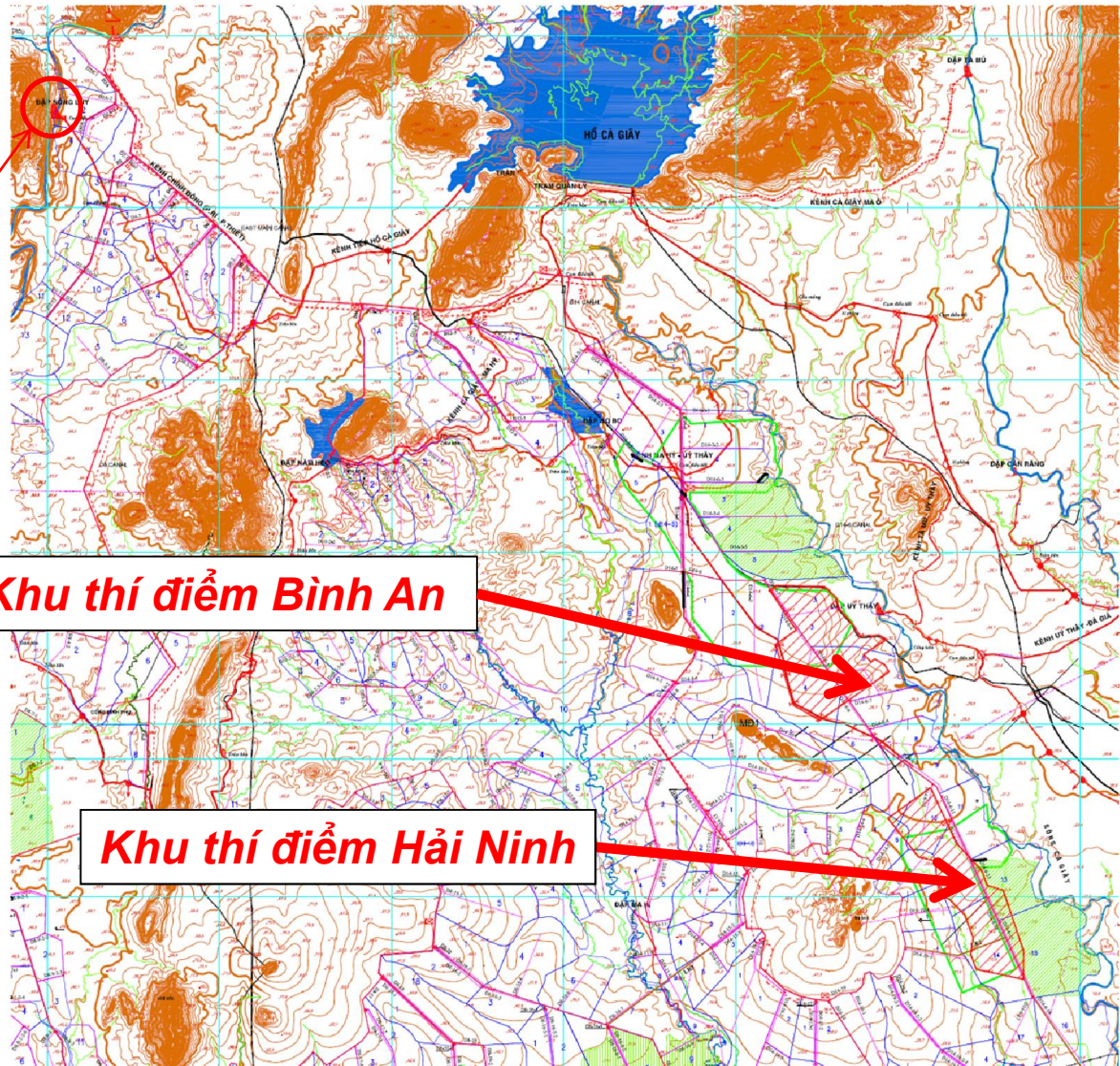
Tháng 3/2011 Dự án TC-PRPT đã được ký kết giữa UBND tỉnh Bình Thuận với JICA Việt Nam, thời gian thực hiện 03 năm, nguồn vốn hỗ trợ không hoàn lại cho dự án do Chính phủ Nhật tài trợ là 1.790.000 USD, UBND tỉnh đối ứng là 1,2 tỷ VNĐ.

Vị trí khu vực dự án

Công trình đầu mối
Sông Lũy

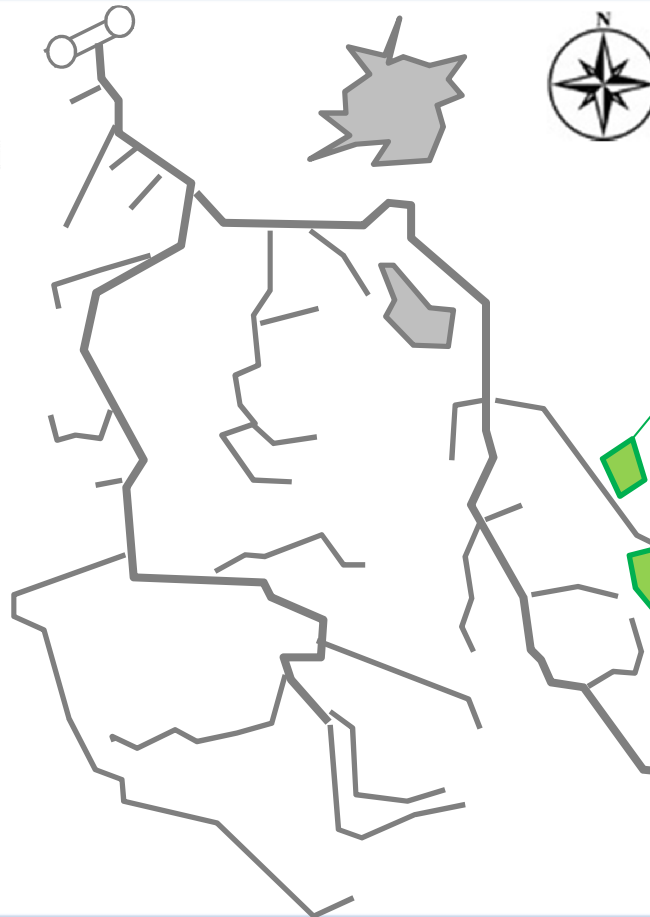
Sơ đồ Các hoạt động dự án TC-PRPT

Nhân rộng mô hình

Tập huấn cho đối tác

Biên soạn cẩm nang,
tài liệu hướng dẫn

V.v...

2 khu thí điểm

Xây dựng kênh cấp 3
vv...

Tập huấn VH&BD

Thành lập nhóm
người dùng nước

Hướng dẫn trồng trọt

V.v...

MỤC TIÊU DỰ ÁN TC-PRPT

Mục tiêu tổng thể dự án là “Nâng cao kết quả của dự án tưới Phan Rí – Phan Thiết”;

Mục tiêu cụ thể Dự án (cần đạt được khi dự án kết thúc) là “Xây dựng hệ thống mô hình phát triển nông nghiệp có tưới và nhân rộng mô hình cho vùng dự án tưới Phan Rí - Phan Thiết”

KẾT QUẢ DỰ ÁN TC-PRPT

Kết quả đầu ra của dự án TC-PRPT:

- (1) Xây dựng các mô hình nông nghiệp có tưới ở các khu vực có trên các lô nội đồng (gồm 2 khu thí điểm xã Bình An và xã Hải Ninh);
- (2) Nâng cao năng lực nhân rộng các mô hình nêu trên (nhân rộng 2 mô hình tại Bình An và Hải Ninh ra các khu tưới còn lại trên diện tích 15.7000ha của PRPTIP).

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

- **Phía Việt Nam: Thành lập PMU**
- **Gồm: 16 người là CBCNV (kể cả 3 đ/c là lãnh đạo) của nhiều đơn vị trực thuộc Sở, UBND Huyện Bắc Bình, UBND xã Bình An, xã Hải Ninh**
 - **Phía Nhật Bản:**
- **Cử hai chuyên gia dài hạn và một số chuyên gia ngắn hạn hoạt động theo từng lĩnh vực khi có yêu cầu.**

Vai trò của phía Việt Nam và phía Nhật Bản

Phía Việt Nam

- **Chịu trách nhiệm:**

1. Thực hiện dự án
2. Quản lý dự án
3. Là đối tác chính của các chuyên gia JICA trong việc tiếp nhận những kinh nghiệm thực tế để xây dựng hệ thống tưới tiêu phù hợp trong khu thí điểm.
4. Giám sát và thành lập các nhóm người sử dụng nước trong khu thí điểm
5. Thực hiện các công tác giải phóng mặt bằng phục vụ việc xây dựng kênh cấp 3.
6. Hướng dẫn các nhóm người sử dụng nước xây dựng kênh cấp 3 và cơ cấu cây trồng.
7. Cung cấp các thông tin về dự án tưới Phan Ri – Phan Thiết (PRPTIP) cho Ban quản lý (PMU).

(Trích từ Biên bản cuộc họp. Chi tiết trong Biên bản, trang 4-6)

Phía Nhật Bản

Cung cấp:

1. Những hỗ trợ cần thiết về kỹ thuật.
2. Hỗ trợ kỹ thuật từ tư vấn trong/ngoài nước để tiến hành các cuộc khảo sát trong vùng thí điểm.
3. Tổ chức đưa đối tác tham dự tập tập huấn tại Nhật Bản/hay những nước khác.
4. Quản lý các thủ tục mua sắm, kế toán đối với ngân sách dự án do JICA phân bổ.

(Trích từ Biên bản cuộc họp. Xem chi tiết trong Biên bản , trang 4-6)

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

2. Xây dựng mô hình thí điểm:

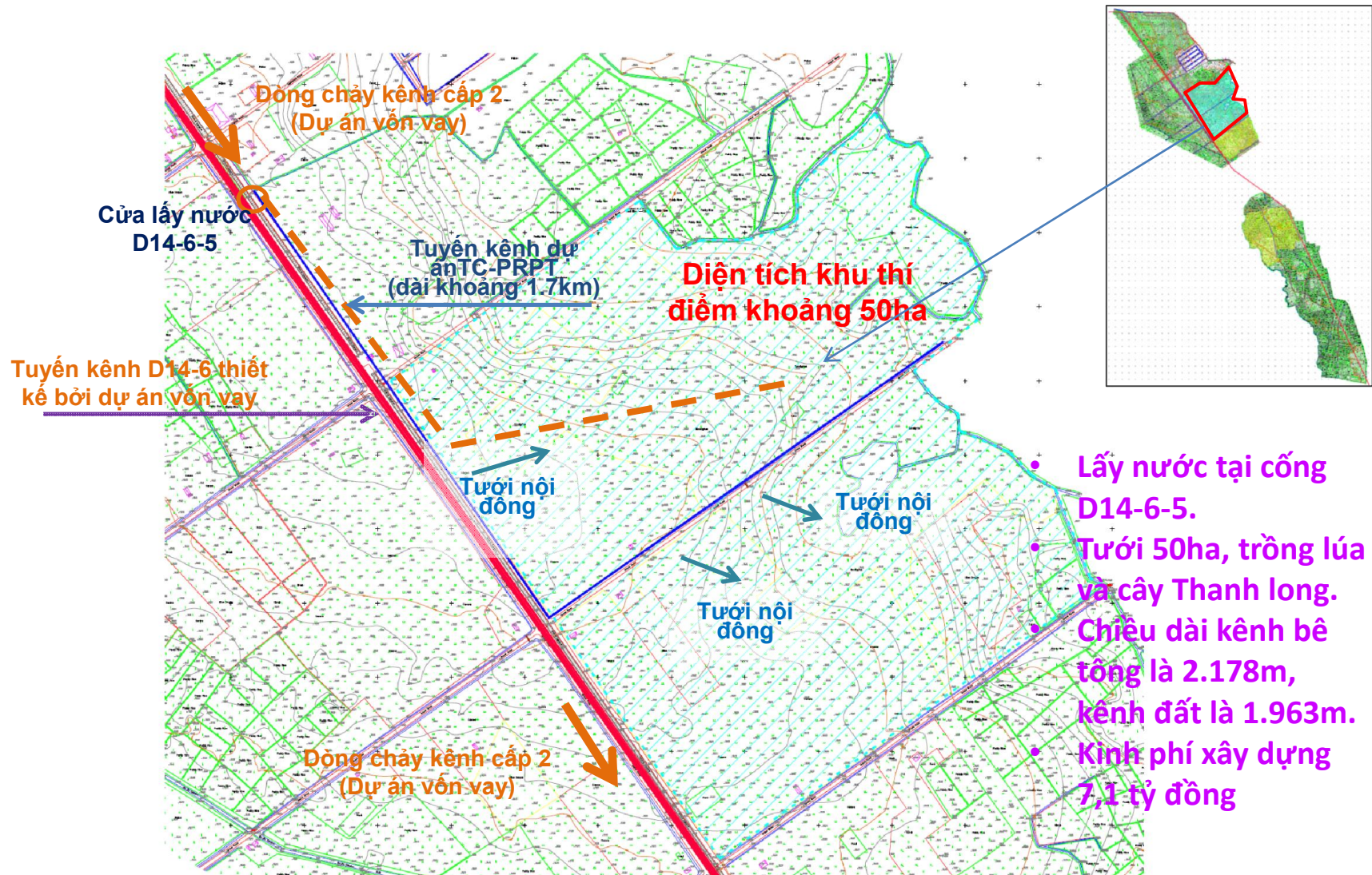
Hoàn thành và đưa vào sử dụng 02 mô hình khu thí điểm (KTĐ) về hệ thống tưới tiêu nội đồng và phát triển nông nghiệp tại 2 xã Bình An và xã Hải Ninh.

KTĐ Xã Bình An, lấy nước tại cống D14-6-5 tưới 50ha, trồng lúa và cây Thanh long. Chiều dài kênh bê tông là 2.178m, kênh đất là 1.963m. Kinh phí xây dựng 7,1 tỷ đồng, do JICA tài trợ. Hoàn thành ngày 5/10/2012;

KTĐ Xã Hải Ninh lấy nước tại cống D14-6-10 tưới cho 35ha, trồng lúa và cây màu, thanh long. Chiều dài kênh bê tông là 1875 m, kênh đất là 2.409m, ống PVC Ø300mm dài 90m. Kinh phí xây dựng 4,6 tỷ đồng; do JICA tài trợ. Hoàn thành ngày 19/3/2013;

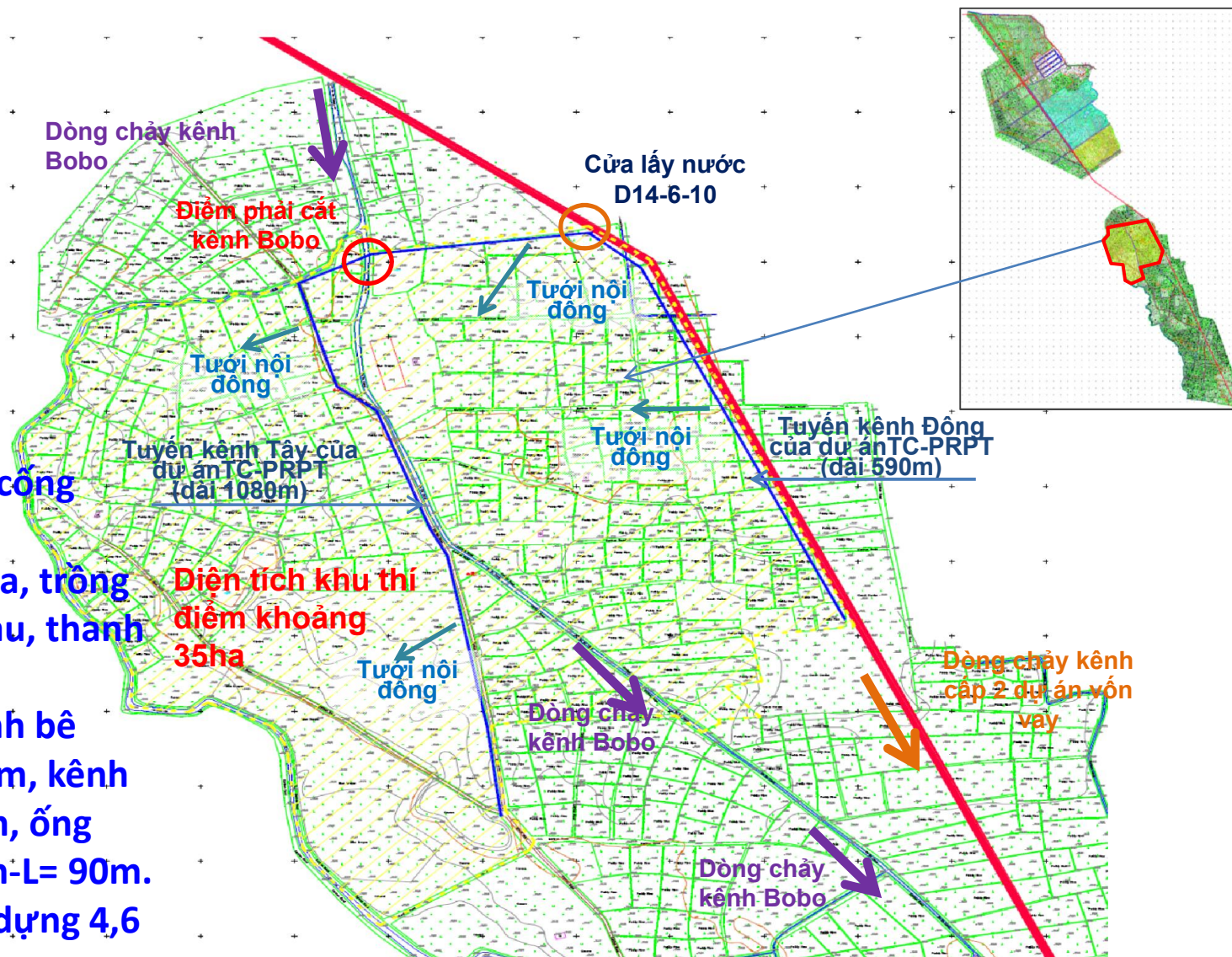
Công tác thu hồi giải phóng mặt bằng đã hoàn thành tốt và không mất chi phí đền bù, do nhờ sự nỗ lực của CB xã, thôn, PMU, chuyên gia JICA tích cực tham gia. Diện tích thu hồi xây dựng cho KTĐ Bình An là 9.864 m², KTĐ Hải Ninh là 25.629m².

3.6 Khu thí điểm (Xã Bình An)

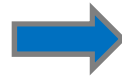
3.7 Khu thí điểm (Xã Hải Ninh)

- Lấy nước tại cống D14-6-10;
- Tưới cho 35ha, trồng lúa và cây màu, thanh long.
- Chiều dài kênh bê tông là 1875 m, kênh đất là 2.409m, ống PVC Ø300mm-L= 90m.
- Kinh phí xây dựng 4,6 tỷ đồng

① Trước thi công

② Đang thi công

③ Khánh thành

④ Thông nước

① Trước thi công

② Đang thi công

③ Sắp hoàn thành

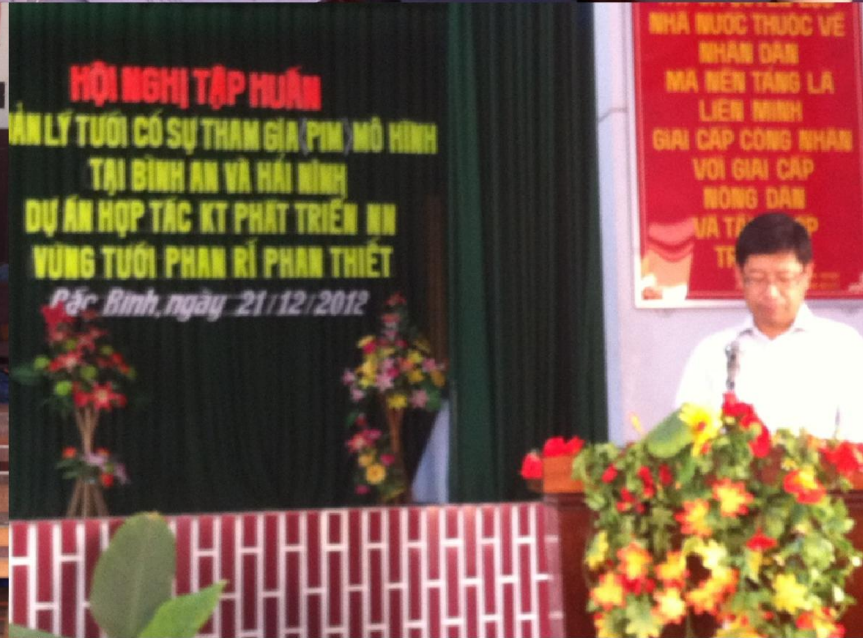

④ Tham quan công trình

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

3. Về Hội thảo, tập huấn:

- 12 hội thảo thu thập ý kiến người dân và nâng cao nhận thức về các hoạt động của dự án tại KTĐ;
- 01 Hội thảo giới thiệu về hoạt động của khu thí điểm và PIM cho 8 xã thuộc vùng tưới của dự án tưới Phan Rí – Phan Thiết nhằm phổ biến nhân rộng mô hình;
- Triển khai 5 lớp tập huấn cho người dân về khuyến nông tại Thôn An Bình;
- Tổ chức 6 đợt tập huấn tại Nhật Bản cho 23 cán bộ đối tác; Tổ chức 5 đợt tập huấn trong nước (tại Hà Nội, Mỹ Tho, Đà Lạt và Nghệ An, Điện Biên) tổng cộng có 27 cán bộ đối tác tham gia.
- Có 125 cán bộ địa phương và 11 cán bộ của IMC/IME được tập huấn về nhân rộng mô hình trên 30 khu tưới cấp 3 thuộc 8 khu thí điểm.

(b) Hội thảo và thiết kế

Tại hội thảo, giải thích về Quản lý tưới có sự tham gia (PIM). Sử dụng bản câu hỏi để thu thập ý kiến người dân.

Thiết kế kênh cấp 3 trên cơ sở lắng nghe ý kiến người dân

(d) Thành lập nhóm người dùng nước (THTDN)

Thảo luận về mức phí của THTDN

Tập huấn luyện làm kênh nội đồng

Chụp hình với các thành viên THTDN

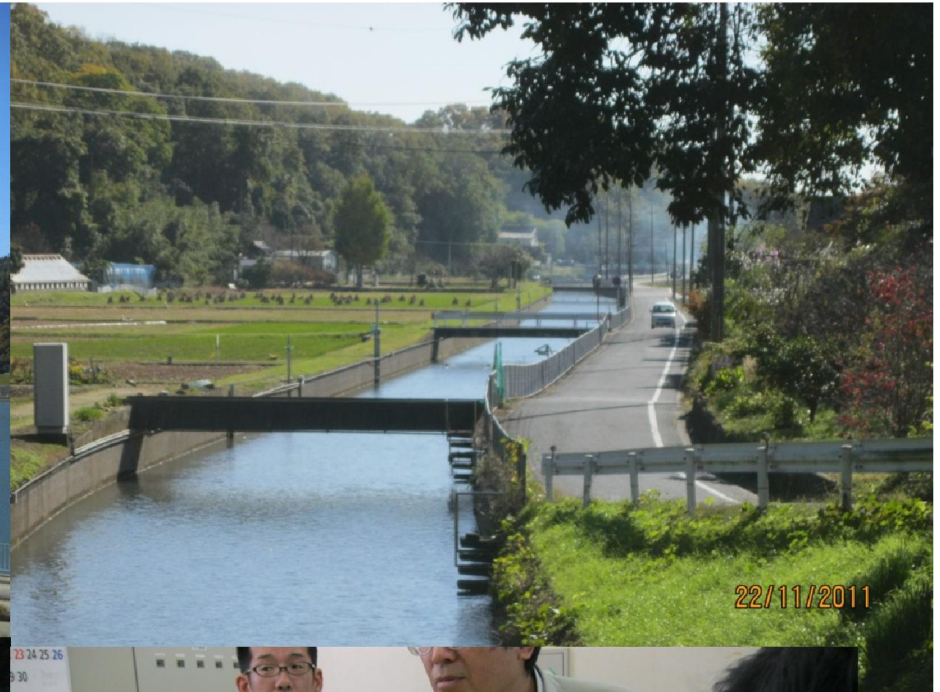

Cán bộ CNBB tập huấn về vận hành & bảo dưỡng

Một số hình ảnh tập huấn ở Nhật Bản

Công trình thủy lợi ở Nhật Bản

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

4. Mô hình trình diễn nông nghiệp:

- Thiết lập ruộng trình diễn mô hình trồng bắp 0,35ha tại KTĐ Bình An
- Mô hình ủ phân tại xã Hải Ninh,
- Với nhiều đợt tập huấn, phổ biến kiến thức khuyến nông cho bà con trong vùng dự án.

(e) Hướng dẫn trồng trọt

Tập huấn làm phân ủ

Hướng dẫn trồng bắp tại ruộng trình diễn

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

5. Họp JCC

- Tổ chức 3 lần họp Ban chỉ đạo Dự án (JCC) kịp thời giải quyết những vấn đề vướng mắc tồn tại của dự án, kết quả họp JCC đã có sự đồng tình, thống nhất cao giữa lãnh đạo UBND tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT, các cơ quan của tỉnh, cơ quan Bộ Nông nghiệp và PTNT và JICA Nhật Bản (sau cuộc họp đều có Biên bản cuộc họp được ký kết bởi JICA, UBND tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT và Bộ NN&PTNT).

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

6. Xây dựng Tổ hợp tác dùng nước (THTDN):

- Thành lập THTDN tại KTĐ Bình An (QĐ 98/QĐ-UBND ngày 8/11/2012). Tổng số thành viên 32 người;
- Thành lập THTDN KTĐ Hải Ninh (QĐ 88/QĐ-UBND ngày 10/7/2013). Tổng số thành viên 24 người;
- 02 THTDN triển khai các hoạt động theo mô hình Quản lý tưới có sự tham gia của người dân (PIM):
 - + Có thu nhập từ việc sản xuất lúa (3 vụ).
 - + Tập quán canh tác cải thiện, ý thức về sử dụng nguồn nước tưới tiết kiệm, hợp lý,
 - + Ý thức bảo quản kênh nội đồng được nâng cao, Tham gia nộp phí thủy lợi nội đồng theo quy định để phục vụ cho việc vận hành, quản lý và bảo dưỡng kênh tưới tiêu.

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

7. Phát triển Tổ hợp tác dùng nước (THTDN):

- Tại thôn Bình An hiện nay đã có 7 THTDN. UBND xã Bình An đã quyết định thành lập thêm 6 Tổ TNDN (không kể Tổ HTDN đã thành lập) với tổng diện tích do các tổ quản lý là khoảng 400ha. Mục đích để quản lý vận hành khai thác các tuyến kênh cấp 3 và nội đồng của kênh cấp II: D14-2, D14-3, D14-4, D14-6 (trong đó có các tuyến kênh D14-3-3, D14-3-4, D14-3-5 nằm trong Khu tưới mẫu Bình An)
- Các THTDN này thực hiện theo cơ chế quản lý như đã được triển khai tập huấn, hoạt động theo mô hình Quản lý tưới có sự tham gia của người dân (PIM);
- Thu phí thủy lợi nội đồng theo QĐ số: 50/2013/QĐ-UBND ngày 30 tháng 10 năm 2013 của UBND tỉnh Bình Thuận;

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG DỰ ÁN TC-PRPT

7. Biên soạn, phổ biến tài liệu Cẩm Nang hướng dẫn:

- Đã hoàn thành việc biên soạn và in ấn Cẩm Nang hướng dẫn phát triển nông nghiệp có tưới tại vùng tưới Phan Rí-Phan Thiết; và Tài liệu hướng dẫn nhân rộng mô hình (sự phối hợp giữa Văn phòng JICA Bình Thuận và PMU).
- Tổ chức Hội thảo nhân rộng mô hình theo tài liệu Cẩm Nang hướng dẫn cho cán bộ 8 xã thuộc dự án tưới Phan Rí-Phan Thiết và 125 người Cán bộ thôn, xã, huyện, tỉnh, IME, IMC tham gia;

7.1. Mục đích và đối tượng sử dụng Cẩm nang hướng dẫn

(1) Mục đích của Cẩm nang

Cẩm nang Hướng dẫn cách nhân rộng mô hình trong khu tưới PRPT, ví dụ như xây dựng kênh cấp 3, thành lập nhóm người dùng nước để vận hành & bảo dưỡng kênh và phát triển nông nghiệp có tưới nhằm đạt được mục tiêu cuối cùng của dự án PRPTIP.

(2) Đối tượng sử dụng Cẩm nang

Cẩm nang này chủ yếu được dùng cho cán bộ xã, thôn, THPTDN, cán bộ CNBB trong vùng tưới PRPT.

Trong tương lai PMU sẽ tổ chức phân phối cấp phát cẩm nang về cho các xã trong vùng dự án Tưới Phan Rí-Phan Thiết để sử dụng nhân rộng cho các khu tưới còn lại;

Ngoài ra, cán bộ Sở NN&PTNT, cán bộ huyện, và CTKTCTTL cũng có thể sử dụng Cẩm nang này.

UBND Tỉnh Bình Thuận
Sở Nông Nghiệp và PTNT

Cơ quan Hợp tác
Quốc tế Nhật Bản

TÀI LIỆU HƯỚNG DẪN

PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP VÙNG TƯỚI PHAN RÍ – PHAN THIẾT

(Dùng cho hệ thống tưới tiêu nội đồng)

Dự án Hợp tác kỹ thuật
Phát triển nông nghiệp Vùng tưới Phan Rí – Phan Thiết

- Năm 2014 -

CẨM NANG HƯỚNG DẪN PHÁT TRIỂN NÔNG NGHIỆP CÓ TƯỚI VÙNG TƯỚI PHAN RÍ-PHAN THIẾT

Dự án Phát triển nông nghiệp
Vùng tưới Phan Rí – Phan Thiết

Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn Bình Thuận
&
Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA)

MỤC LỤC

Giới thiệu	Khái quát về Cẩm nang.....	5
	Bối cảnh (Dự án PRPTIP và TCPRPT)	
	Mục đích và đối tượng sử dụng Cẩm nang	
Chương 1	Cơ chế thúc đẩy nhân rộng mô hình.....	24
Chương 2	Ý tưởng nhân rộng mô hình.....	29
Chương 3	Lựa chọn khu tưới cấp 3.....	32
Chương 4	Thiết lập và xác định ranh giới khu tưới cấp 3.....	36
Chương 5	Tiếp cận và đánh giá người dân trong khu tưới cấp 3.....	43
Chương 6	Khảo sát và thiết kế.....	48
Chương 7	Quy trình thu hồi đất.....	56
Chương 8	Thi công.....	60
Chương 9	Thành lập nhóm người dùng nước (WUG) và thiết lập các hoạt động.....	70
Chương 10	Nhân rộng mô hình nông nghiệp có tưới.....	113

KẾT LUẬN :

Các mục tiêu, nhiệm vụ, kế hoạch hoạt động (PO), ma trận thiết kế (PDM) đã ký kết giữa UBND tỉnh Bình Thuận và JICA Nhật Bản hoàn thành về nội dung, số lượng, chất lượng, tiến độ và hiệu quả;

+ Có sự quan tâm chỉ đạo của UBND tỉnh, của Sở Nông nghiệp và PTNT và JICA Nhật Bản;

+ Sự nhiệt tình tích cực và phối hợp tốt giữa Cán bộ CNV của PMU, chuyên gia dài hạn JICA Bình Thuận, UBND huyện Bắc Bình và các xã có KTĐ;

+ Sự đồng tình ủng hộ của cán bộ Thôn và người dân tại khu hưởng lợi trong việc hiến đất xây dựng kênh và tích cực tham gia thực hiện mô hình PIM.

HIỆU QUẢ CỦA DỰ ÁN TC-PRPT:

- + Làm nền tảng để phát triển nhân rộng, xây dựng mô hình và hệ thống kênh cấp 3 và kênh nội đồng cho 8 khu thí điểm khác trên địa bàn 1 thị trấn và 7 xã (Lương Sơn, Bình An, Hải Ninh, Phan Lâm, Sông Bình, Hồng Thái, Phan Thanh & Sông Lũy). Tổng chiều dài kênh bê tông và kênh đất khoảng 20km. Nguồn vốn kết dư của Dự án Tưới Phan Rí-Phan Thiết. Năng lực TK tưới cho khoảng 1.065ha đất canh tác;
- + Ra đời Kế hoạch Phát triển kênh cấp 3 và kênh nội đồng cho Dự án tưới PR-PT của UBND tỉnh (Kế hoạch 3201/KH-UBND ngày 13/8/2013) làm tiền đề cho việc xây dựng những năm tới;
- + Được phía JICA đánh giá cao và tiếp tục đồng ý triển khai GD2 TC-PRPT, tại biên bản thảo luận ngày 05/8/2015, được ký giữa UBND tỉnh Bình Thuận, JICA Việt Nam và đại diện Bộ NN&PTNT,

MỤC TIÊU CỦA TC-PRPT, GĐ2:

10,500 ha trong vùng tưới PRPTIP đã được quy hoạch bao gồm 3.550 ha lúa nước, 5.800 ha cây màu và 1.150ha cây lâu năm. Đến tháng 6 năm 2015, kênh nội đồng tưới cho 3.135 ha lúa nước.

Vì vậy, trong những năm tới, kênh nội đồng cho diện tích cây màu cần được xây dựng để đáp ứng lượng sử dụng nước theo tổng năng lực tưới của hệ thống PRPTIP.

Với những lý do trên Dự án TC-PRPT, giai đoạn II được đề xuất thực hiện, nhằm phổ biến nhân rộng hệ thống quản lý nước hiệu quả trong vùng tưới Phan Rí – Phan Thiết tưới tiêu cho cây màu.

NỘI DUNG THỰC HIỆN CỦA TC-PRPT, GĐ2:

Cơ bản tương tự như quá trình triển khai thực hiện giai đoạn I. Tuy nhiên, sẽ có sự thay đổi về số lượng và chuyên môn cán bộ kỹ thuật tham gia phía Việt Nam cho phù hợp với thực tế; Bổ sung cán bộ thôn, xã để nắm bắt kiến thức về mô hình PIM, góp phần nâng cao năng lực nhân rộng các mô hình trong tương lai;

**Xin cảm ơn Quý vị đại biểu
đã chú ý lắng nghe.'**

-HẾT-